PŘÍRODOVĚDNÉ MUZEUM VE VÍDNI
(heslo z turistického průvodce Umělecká Vídeň Václava Fialy)

Budova je dílem Gottfrieda Sempera a Karla von Hasenauera, jako protější Uměleckohistorické muzeum a byla otevřena v roce 1889. Autorem nástropní malby *Koloběh života* ve vestibulu muzea je malíř českého původu Hans Canon Strašrybka.

Vídeňské přírodovědné muzeum založil v roce 1748 císař František I. Štěpán, manžel Marie Terezie, který koupil proslulou florentskou sbírku přírodnin, na 30 000 exponátů, především minerálů, korálů, mušlí, ulit a drahokamů, které vystavil v budově Dvorní dnes Národní knihovny. Po jeho smrti pokračovalo rozšiřování sbírek, na němž se podílel i pražský mineralog Ignác Born. Vášnivý zahradník František II. začlenil do sbírek muzea kabinety zvířat a rostlin. Podle jeho představ vytvářeli odborníci a pracovníci muzea umělé krajiny, do nichž byla umístěna zvířata ve svém přirozeném prostředí. Návštěvníci tak mohli spatřit například typ evropské lesní krajiny s jeleny, liškou, divokým prasetem a srnou štvanou psí smečkou. V jiném sále vytvořili prostředí africké divočiny se zebrami, antilopami a supy. Na velbloudovi přijížděl lovec v červeném oděvu s bílým turbanem na hlavě a s kopím v ruce, kterým nebyl nikdo jiný, než bývalý ošetřovatel zvířat v schönbrunnské zoologické zahradě Pietro Michele Angiola, kterého po smrti vycpali a použili k dotvoření africké scény. Nebyl jediným takovým ponurým exponátem muzea, návštěvníci mohli vidět i černošského zahradníka Josefa Hammera, kterého muzeu věnoval špitál Milosrdných bratří, kde zemřel, a také šestiletou dívku, původně dar neapolské královny.

Vrcholným exponátem z této přehlídky morbidit byl černý Afričan Angelo Soliman, ve Vídni uznávaná osobnost, za života hofmistr ve službách knížat Lobkowitzů a Lichtensteinů. Pracovníci muzea umístili vycpaného Solimana do prostředí tropického pralesa, opásaného pštrosím peřím, s náhrdelníkem z mušlí a s čelenkou z peří na hlavě.

Vycpaní černoši byli „chloubou" přírodovědného muzea. V roce 1806 je však nový ředitel nechal uložit v depozitáři na půdě muzea. Když se 31. října 1848 ocitla Vídeň pod palbou Windisgrätzova dělostřelectva, byla Dvorní knihovna se sbírkami zasažena a věci uložené v depozitáři shořely.

Angelo Soliman se patrně narodil v roce 1726 jako syn krále v severní Nigérii. Jako sedmiletý byl uloupen sousedním kmenem a prodán křesťanům. Rakouský generál Lobkowitz jej získal v Messině. Angelo provázel generála dvacet let na jeho cestách a zúčastnil se tažení proti Turkům.

V roce 1753 jej po Lobkowitzově smrti zdědil kníže Lichtenstein, který jako diplomat často cestoval a zúčastnil se i korunovace Josefa II. ve Frankfurtu. Soliman, který ho provázel, tam vyhrál velkou částku ve hře farao a po návratu do Vídně se oženil s manželkou po Napoleonově generálovi Kellermanovi. Sňatek byl tajný, ale Josef II. tuto skutečnost knížeti Lichtensteinovi prozradil. Kníže Solimana považoval za svůj majetek, ačkoliv Soliman byl křesťan, a toto jednání ho velmi popudilo. Okamžitě Solimana propustil a vyškrtl ho ze své závěti. Po smrti knížete však přijal jeho syn Solimana do Lichtensteinského paláce zpět jako vychovatele. Soliman a jeho paní žili ve šťastném manželství a narodila se jim dcera Josefina, později vyhlášená krasavice.

Soliman byl velmi inteligentní a vzdělaný. Znal několik jazyků, mj. i česky. V exkluzivní zednářské lóži U pravé svornosti požíval velkou vážnost. Když Soliman zemřel, byla jeho mrtvola na přání císaře Františka II. stažena z kůže, vycpána a začleněna do císařských sbírek, jako zástupce svého kmene, v expozici afrických

zvířat a ptáků. Při ostřelování Vídně v roce 1848 tento pozůstatek nešťastného Solimana shořel. Jeho posmrtná maska je však údajně vystavena v muzeu v Badenu u Vídně. Vystřihovánky z roku 1784 znázorňují profil Solimana a řady vídeňských osobností. Silueta mouřenínské tváře na logu firmy Meinl je snad inspirována Solimanem.